

A f t r y k

af

den af Landssthingets Udvalg den 23de Marts 1871 afgivne Betænkning

over

Forslag til Lov om Ophævelse af Retten til Bortforpagtning af Fæstegaarde

(indeholdende Flertallets Udtalelse over Lovforslaget.)

Som bekendt blev der i indeværende Samling af Indenrigsministeren forelagt Folkethinget et Forslag til Lov, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser om Bortforpagtning af Bøndergaarde. Ved sin Behandling af Forslaget, der havde til Diemed at tilveiebringe Overensstemmelse imellem Bortforpagtning af Fæstegaarde og det sædvanlige Livsfæste, som Thinget imidlertid til den Beslutning gaafe at ophæve den ved Forordningen af 5te Juni 1792 § 11 og Lov af 25de Juni 1870 hjemlede Ret til at bortforpagte Gaarde, som ere Fæstetvang nndergivne, og det er i denne Sikkelse, at Lovforslaget er fremlagt i Landssthinget.

Under de Overveielser, hverfor Sagen har været Gjenstand i Udvalget, har Flertallet af dettes Medlemmer (Andersen, Breinholt, Brock, Dresting, Hansen, Varsen og Mogenssen) med Motiverne til det oprindelige Lovudkast maattet erkjende, at der trods den Begrændsning, som der ved Loven af 25de Juni 1870 er tilveiebragt i Godsseiernes Berettigelse til at bortforpagte Bøndergodset, dog endnu steds er meget væsentlige Uoverensstemmelser tilstede imellem Livsfæstet og de lange Forpagtninger, og at der er en indre Modsigelse i, at Lovgivningen paa den ene Side har bestræbt sig for ved Regler om Fæsteforholdets Udvikling at ordne Godsforholdene paa en saadan Maade, at der dert maatte indeholdes en Opfordring for Godsseierne til ved frivillige Over-

enskomster at se Selvete fremmet, og paa den anden Side at bevare et Rettsinstitut, der aabner Godsseierne lovhemlet Udgang til at frigjøre sig for de Indskrænkninger, som Fæstelovgivningen og navnlig Loven af 19de Februar 1861 netop har foreskrevet i Brugernes Interesse.

Udvalgets Flertal har derfor ikke kunnet skindet end erkjende Nødvendigheden af en Forandring i disse Forhold og billiger saaledes den Grundtanke, der har gjort sig gjældende i det oprindelige Lovudkast, hvorved der søges tilveiebragt Lighed imellem Fæsteforholdet og de lange Forpagtninger. Men netop i jo høiere Grad det maatte forudsættes, at denne Opgave heldig vilde blive løst, vilde Betydningen af, at der i Godsforholdene havde tvende forffjellige Brugsformer, hvorunder Godsseieren kunde udøve sin Eiendomsret over Bøndergodset, formindskes, og, da nu efter vort Skjon Forpagtningsforholdet ved de foreslaaede Forandringer i det Væsentlige vilde blive stillet lige med Livsfæstet, har det Spørgsmaal maattet paatrænge sig, om det ikke maatte være rigtigere at ophæve den vistnok gamle, men hidtil forholdsvis kun lidet benyttede Ret til Bortforpagtning af Bøndergodset, og saaledes blive staaende ved Folkethingets Beslutning, i Stedet for at forsøge paa at udvikle dette til et ifit Grundvæsen med Fæstet aldeles lige Forhold.